No. 25. 1840.

VLISSINGSCHE COURANT.

Donderdag 27 Februarij.

De Uitgave dezer Courant geschiedt des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. De prijs van het Abonnement, voor drie maanden, is *f* 2,25, en franco per post *f* 2,50. De Advertentien behooren op ongezegeld papier te worden ingeleverd. Dezelve worden gerekend tegen 20 ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs, van tot 6 regels, is *f* 1,20, en voor iederen regel daarboven 20 ct.; behalve het, voor elke Advertentie, aan het Rijk verschuldigde Zegelregt van 35 ct. Brieven enz., franco.

OVER HET MISBRUIK VAN
Sterke Dranken.

Reeds meermalen is, in ons vaderland, het ontzettende misbruik van den Jenever aangetoond en op de rampzalige gevolgen daar van gewezen.

Nog dezer dagen kwam ons een tweetal berigten ter ooren, waaruit bij vernieuwing kan blijken, hoezeer dit schromelijk en schandelijk misbruik als een kanker aan het bestaan, vooral der mindere klassen, knaagt, en de verbetering van het lot derzelve tegenwerkt, zoo niet onmogelijk maakt.

Van een belangrijk getal van vaders of leden van huisgezinnen, aan een der Etablissementen binnen deze Provincie, werkzaam, welke kunnen gezegd worden een zeer redelijk inkomen te genieten, zijn er slechts zeer enkele welke daarvan wekelijks eenig het geringste gedeelte zelfs tot den aankoop van *vleesch* voor hunne huisgezinnen afzonderen, doordien hunne eigene groote behoefte aan *Jenever* daartoe geene ruimte overlaat.

Een Predikant, door eenen Ouderling vergezeld, het huisgezin van een' dezer werklieden bezoekende, vond daar de ellende ten toppunt. De moeder wijnende en vermagerd, de kinderen in havelooze lompen gekleed, schreijende van honger en koude. Geen huisraad, dan een tweetal armzalige, vervetene stoelen, ten gebruike van het gansche gezin. Welk een tooneel! En nogtans verdiende het hoofd van dit gezin een vast weekgeld van *f* 12.– Op onderstand van een Armbestuur bestond dus hier wel geene billijke aanspraak.

Kan er dan volstrekt *niets* gedaan worden, tegen zulk een verpestend kwaad? Bezitten bestuurders of werkbazen dan geene middelen hoegenaamd, om dit, niet genoeg in al zijne diepte gekend, onheil af te wenden of te lenigen?

Moet, tot instandhouding, voor den bloei van eenige fabrieken, dan het talrijkste deel eens volks, meer en meer in ellende wegzinken, en aan onzedelijkheid, uitspatting en dierlijke verbastering de behulpzame hand geboden worden, terwijl talrijke maatschappijen en Inrigtingen zich de verlichting, de beschaving en zedelijke verbetering dezer klassen ten doel stellen? Immers neen, dit ware dwaas en onvergefelijk?

Maar wat er tegen te doen?

Zouden de volgende middelen niet althans *eenige* verbetering kunnen aanbrengen?

Het verzwaren en des noods verdubbelen van den accijns op die dranken.

Het aanmerkelijk verzwaren van het patentregt voor de *tappers* of dusgenaamde *kroeghouders*, welker aantal op eene in het oogloopende wijze toeneemt.

Het bepalen van zware boeten tegen zoodanige drankverkoopers, welker huis of winkel door eenen persoon, in beschonken toestand, verlaten wordt, of wanneer iemand daar binnen in zoodanigen toestand wordt aangetroffen.

Het nietig verklaren van alle schuld, anders dan in wederzijdschen handel, gemaakt, wegens de levering van sterken drank in het klein.

[Zou, door de invoering van soortgelijke wettelijke bepalingen, menigeen schade lijden in zijne nering, hoe menigmaal geschiedt zulks ook bij het tot stand komen van andere wettelijke bepalingen! Het *algemeene* belang, of dat der *grootste meerderheid* moet toch steeds het zwaarste wegen.]

Het zich vereenigen van alle weldenkenden, tot een genootschap en het zich wederkeerig verbinden:

Om geene werklieden in hunne dienst te houden, welke zich in den drank te buiten gaan.

Om geene nieuwe knechts of bedienden aan te nemen, tenzij voorzien van een bewijs van hunnen vorigen meester, dat zij zich in zijnen dienst niet aan misbruik van sterken drank hebben schuldig gemaakt.

Om een naauwkeurig toezigt te houden op het gedrag hunner werklieden, en van tijd tot tijd de huisgezinnen van hen, aan welker gedrag men twijfelt, te bezoeken en zich alzoo omtrent den toestand dier gezinnen te onderrigten.

Zoolang nog geene zoodanige vereenigingen bestaan, zou reeds ieder op zich zelven op deze of soortgelijke wijze kunnen handelen.

Het aanmerkelijk verligten van het patent dergenen, welke zich uitsluitend zouden willen bepalen tot den verkoop of het tappen van goed, gezond en deugdzaam *bier*.

Vermindering of afschaffing van de Plaatselijke accijnsen op de bieren, waar die geheven worden.

Het aanmoedigen der bierbrouwerijen en het toekennen van premien aan diegenen, welke de beste en gezondste kwaliteiten produceren.

Het verzamelen en zoo veel mogelijk openbaar maken der voorbeelden van de heillooze gevolgen der dronkenschap.

Het ter hand stellen van blaadjes, daartoe dienende, aan de schoolgaande kinderen, inzonderheid van *deze* klasse, opdat die waarschuwingen doordringen tot op de plaatsen, waar zij noodig zijn gelezen te worden, en nut kunnen stichten.

Het meer bezwarend maken der voorwaarden, op welke diegenen uit de armen-klassen zullen kunnen worden ondersteund, van welke bewezen kan worden, dat de oorzaak hunner armoede in het misbruik van sterken drank gelegen is. [Wanneer het uitzigt is weggenomen, of bemoeijelijkt om, wanneer men alles verdronken en verteerd heeft, toevlugt te vinden in de algemeene liefdadigheid, zal men en meer gevaar in zien, alles te verdrinken en te verteren. De zucht tot zelfbehoud zal dan tot meerdere matigheid dringen.

Vreest men voor eene vermindering van 's Rijks of der Plaatselijke inkomsten, ten gevolge van een verminderd gebruik der *sterke dranken*, men zal dit verlies voor het grootste deel vergoed zien door de vermeerde opbrengst der accijnsen op het *gemaal* en *geslagt*.

Vreest men voor het verlies der bestaanmiddelen van de kroeghouders? Zij zullen eene meer edele bezigheid kunnen ter hand nemen, dan de welvaart der mindere klassen te helpen ondermijnen.]

Zal men, bij het lezen dezer gedachten en voorstellen, ook nu weder glimlagchen en aan *Utopia* denken? Alleen bij hem kan zulks het geval zijn, die niet weet of weten wil, welke ellende, welke ontberingen er in zoo menig gezin, eenig en alleen ten gevolge van dit jammerlijke misbruik, gedragen en geleden worden.

Onderwijs vrij, en beschaaf en verlicht; arbeid voor het tijdelijke welzijn dezer klasse van menschen: – *dit* toenemende misbruik en het voorbeeld er van, zullen alleen toereikend zijn, om al uwe pogingen te verijdelen. Wilt gij dan het goede ernstig, sla ook hier de hand aan het werk, en stoor er u niet aan, door de onverschilligheid te worden uitgelagchen of bespot. Zonder het aanwenden van krachtdadige pogingen tot herstel, zal het kwaad steeds dieper en dieper wortel schieten, en de som van rampspoed, lijden, ontbering en onzedelijkheid zal met elken dag, bij die klassen ook in ons vaderland, toenemen.

Daarop zal dan toepasselijk zijn de schets, ons door BULWER, in zijn werk *Engeland en de Engelschen* medegedeeld. Bladz. 59 en 60, (vertaling van G. BRANDT MAAS.)

» Ervaren in het ongelukkig geheim om zich te » behelpen, met hetgeen tot het levensonderhoud » volstrekt noodzakelijk is, heeft de klasse van werk- » lieden –– aan den eenen kant gewekt door het » voorbeeld en aan de andere zijde gedrongen door » den nood, –– opgehouden, cene prijselijke fierheid » te voeden, bij het voorzien hunner woningen met » huisraad en het vermenigvuldigen dier kleine oor- » bare genoegens, welke het leven zoo zeer ver- » aangenamen. Alles wat zij boven hetgeen de natuur » dringend vordert, kunnen overhouden, *wordt dik- » wyls in de kroeg verteerd*, en de zorg voor den » ouden dag blijft ganschelijk achter. Zij steunen » te dien aanzien bijna alleen op de algemeene lief- » dadigheid, op den bijstand hunner kinderen en » op de armen-kassen."

En verder:

» Zijne vrouw en kinderen, aan dezelfde gewaar- » wordingen onderhevig, zijn zelden in staat hem » den overigen tijd van rust te veraangenamen. De » huishouding wordt verwaarloosd; huisselijke ge- » noegens zijn dikwijls onbekend. Zijn maal, uit » grove spijzen bestaande, is in der haast bereid » en met niet minder spoed verslonden. Zijne woning » dient hem slechts tot schuilplaats, hij vindt er geene » genoegens; zij biedt hem niets dan een tooneel van » uitgeputte armoede en ellende, dat hij zich ge- » lukkig acht, te kunnen ontvlieden.

» Dit huis is naauwelijks, en dan nog slecht, » van huisraad voorzien, [Men denke aan de twee stoelen, boven door ons omschreven] morsig en dik- » wijls slecht gelucht of zelfs vochtig. Zijne spijzen » zijn, door gebrek aan huishoudkunde, schraal en » weinig voedzaam. Hij valt af, wordt zwaarmoe- » dig en zoo hij niet ondersteund wordt door kracht » van beginselen, dan *valt hy*, als slagtoffer zijner » verstrooijingen."

Moet dit ook het lot zijn of worden der klasse van werklieden in Nederland?

Welk regtschapen hart, welk menschlievend gemoed roept hier niet uit. » *Neen, dat zy anders!*

Maar dan spotte men niet men hen, die naar middelen zoeken, om het heillooze kwaad, hetwelk dreigt tot dien toestand heen te voeren, met kracht te keer te gaan! Dan glimlagche men niet bij de pogingen, daartoe aangewend! Dan vange men, ieder in den zijnen aan, om al wat men daartoe in zijn bereik heeft dienstbaar te maken aan de afwering of het verminderen der oorzaken, die in Nederland met dezelfde gevolgen bedreigen, als in Engeland worden verkregen; en biedt zich eene gelegenheid aan, om niet maar alleen ieder op zich zelven, maar *gemeenschappelyk* naar iets beters en heilzamers te streven, dan blijve men niet achterlijk, daartoe welwillend de hand te reiken!

Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21 Februarij. Z. M. de Keizer van Rusland heeft het voorstel van den Gouverneur der Provincie Bessarabië, om aan de Israeliten toe te staan zich in de aldaar onlangs gestichte stad Kagul te vestigen, niet alleen niet ingewilligd, maar tevens eigenhandig verordend, dat het voortaan aan de belijders der Joodsche Godsdienst niet toegestaan zijn zal zich in nieuw aangelegde steden of vlekken te vestigen, ten zij deze meer dan honderd wersten van de grenzen verwijderd zijn.

— Betrekkelijk de kerkelijke aangelegenheden met Pruissen hoort men stellig verzekeren, dat het hof te Rome de bevestiging blijft weigeren der Domheeren, door de Rijnsche kapittels voorgesteld.

— De Hertog *van Bordeaux* is den 9 dezer te Florence aangekomen.

— Te Rome blijft men nog altijd gelooven, dat Don *Miguel*, die zich voortdurend aldaar ophoudt, nog op verre na zijne aanspraak op den Portugeschen troon niet laat varen, maar zijne afzondering aanwendt om nieuwe plannen tot heroveriug van dien troon te smeden, in welk voornemen hij door den Hertog van Modena gesterkt zou worden. Tevens houdt men eene schikking tusschen de Hoven van Rome en Lissabon, wegens de Kerkelijke aangelegenheden, en de erkenning van Donna *Maria* door den Paus, nog voor even ver als vroeger verwijderd.

ENGELAND.

LONDEN, den 21. Februarij. Met den 1. Janu-

...had Engeland in werkelijke dienst 239 oorlogschepen van allerlei rang, zijnde 15 meer dan een jaar te voren. De toenemende wapening ter zee van de meeste mogendheden, inzonderheid ook van Frankrijk, hebben deze vermeerdering noodzakelijk gemaakt. De berekeningen der begrooting zijn gegrond op het in dienst houden van 35,165 zeelieden en mariniers.

-- Uit Nieuw-York heeft men berigten tot den 25 Januarij. De stad Wilmington in de provincie van Delaware, was den 17ⁿ bevorens door eenen zwaren brand geteisterd geworden, niet minder dan 150 zoo publieke gebouwen als partikuliere huizen lagen in den asch. De schade werd op 1,500,000 franken begroot.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20. Februarij. Het ontwerp van wet tot het verleenen van eene dotatie aan den Hertog *van Nemours*, is door de afgevaardigden met 226 tegen 200 stemmen afgestemd.

De Ministers hebben zich dadelijk naar den Koning begeven, en hem hun ontslag gevraagd, doch tot op dit oogenblik schijnt het nog onzeker of Z. M. dit al of niet aangenomen heeft.

-- De begrafenis van den Maarschalk *Maison*, is op het punt geweest van het leven aan sommigen der toeschouwers te kosten. Op het oogenblik dat de lijkstaatsie, op den togt naar het kerkhof van Pater *Lachaise*, het huis van den restaurateur *Deville* voorbij kwam, liet zich uit dit huis eene losbranding van onderscheiden buksen of snaphanen hooren en een matte kogel viel op de kleederen van eene der aanschouwers neder, doch gelukkiglijk zonder den persoon te verwonden. Bij onderzoek is gebleken dat de Heer *Deville*, die vroeger onder de orders van den Maarschalk had gediend, het lijk zijns veldheers eene laatste hulde had willen bewijzen, door het met een militair salut te begroeten; maar dat de bediende die de geweren had moeten laden, in de waan verkeerende, dat zulks dienen moest om daarmede op het wit te schieten, dezelve met scherp geladen had.

-- Te Parijs was het den 22. dezer rustig. De maatregel van voorzorg, om al de regementen der bezetting in hunne kazernen te doen blijven en zelfs des nachts gekleed te doen slapen, was opgeheven. Daarentegen werd, zoo als men het in een bijzonder berigt uitdrukt, de gewapende magt in den omtrek van het kasteel der Tuilerien op *den voet van oorlog* gehouden. Eenige voor den Hertog *van Nemours* beleedigende plakschriften waren weder in den ochtend van den 22. in de hoofdstad op de hoeken der straten te lezen.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, den 23. Februarij. Zijne Majesteit heeft bepaald, dat van de twee bataillons van het corps Mineurs en Sappeurs er slechts een zal worden zamengesteld; dat het personeel van het gesupprimeerd bataillon bij het nieuw te formeren bataillon zal worden ingedeeld, en dat aan de officieren, die daarbij niet kunnen dienen, eene andere bestemming zal worden gegeven, en in afwachting van die bestemming voorloopig bij het bataillon à la suite zullen worden gevoerd.

Het nieuw te formeren bataillon zal zijn zamengesteld uit een luitenant-kolonel, een majoor, een adjudant, een luitenant-kwartiermeester, een officier van gezondheid der 2ᵉ klasse, een officier van gezondheid der 3ᵉ klasse, een administrateur van kleeding, een onder-adjudant, een tamboer-majoor, een korporaal-tamboer, een meester kleedermaker, een meester schoenmaker en twee meesters geweermakers, vervolgens zes kapiteins, zes eerste luitenants, twaalf tweede luitenants, zes sergeanten-majoors, zes en dertig sergeanten, zes fouriers, acht en veertig korporaals, twaalf tamboers, zes elèves-tamboers en negen honderd soldaten.

-- Naar men verzekert zal de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waarschijnlijk den 18. Maart aanstaande hare werkzaamheden hervatten. De Regering schijnt zich op dit oogenblik bezig te houden met de beantwoording van het in de afdeelingen der Kamer verhandelde, ten aanzien van de herziening der grondwet. Men spreekt er van, dat de Regering geneigdheid zou betoonen om aan vele der door de Vertegenwoordiging uitgedrukte wenschen gehoor te verleenen. Het schijnt nog onzeker of de antwoorden der Regering wel vóór dat de Kamer wederom bijeen zal zijn, aan dezelve zullen worden toegezonden. Sommigen spreken er ten minste van, dat de Kamer bij de opvatting van hare werkzaamheden, zich dadelijk zou bezig houden met het afhandelen der aanhangig gebleven ontwerpen van wet, en voorts met het onderzoek der financiële voordragten, die aan dezelve zouden worden gedaan; terwijl in dien tusschentijd bekend zou worden de weg, dien de Regering, ten aanzien van de wijziging der Grondwet, zal vermeenen te moeten volgen.

-- Er wordt in deze residentie bij voortduring veel gesproken van de bezuinigingen en vereenvoudigingen, welke de regering voornemens schijnt, in vele takken van administratie, te brengen. De departementen van oorlog, finantien en kolonien schijnen daarbij al spoedig in aanmerking te zullen komen. Ook gewaagt men er van, dat de meeste Belgen, die, na de gebeurtenissen van 1830, als getrouwe ambtenaren in ons vaderland eene wijkplaats gezocht en zoo ruimschoots gevonden hebben, en waarvan velen het wachtgeld hadden verkregen, allengs naar hun vaderland zouden terug keeren, en de hun verstrekte jaargelden zouden ingetrokken; terwijl men al verder verzekert, dat zij in Belgie betrekkingen zouden bekomen, of door de Belgische regering zouden worden ondersteund, weswege naar men wil, onderhandelingen tusschen de gouvernementen der beide rijken moeten hebben plaats gehad.

-- Te Waalwijk bedroeg de bevolking op den 1. Januarij 2750 personen, te weten 1378 van het mannelijk en 1372 van het vrouwelijk geslacht. Het getal Roomsch-Katholijken bedraagt 2453, dat der Protestanten 264, en der Israëliten 33.

-- De bevolking der stad Schiedam bestond op den 1. Januarij dezes jaars uit 12051 personen; daarvan behoorden 5702 tot het mannelijk geslacht, te weten 3597 ongehuwden, 1921 gehuwden en 184 weduwnaars, en 6349 tot het vrouwelijk geslacht, als 3808 ongehuwden, 1918 gehuwden en 623 weduwen. Ten aanzien der gezindheden was deze bevolking aldus zamengesteld: 7090 Protestanten, 4939 Roomsch-Katholijken en 22 Israëlieten. Op genoemd tijdstip telde Schiedam 1949 huizen, bewoond door 2580 huisgezinnen.

GRONINGEN, den 20. Februarij. Gisteren avond, tusschen 9 en 10 uren, is de boeren behuizing van den landbouwer *Roelf Harms Hillebrands*, gelegen in de Heidenschap, een gehucht onder Garmerwolde, door eenen snel toenemenden hevigen brand vernield. Slechts het binnenhuis met eenige meubelen is bewaard gebleven. Allertreurigst is het, dat twee zonen van dien landman en van deszelfs huisvrouw *Anje Berends Bolt*, een van 18 en een van 16 jaren, de slagtoffers van dit verschikkelijk ongeluk zijn geworden. Uit de plaats, waar hunne verschroeide en verminkte overblijfselen gevonden zijn, kan men opmaken, dat zij gepoogd hebben zich te redden. Bij het ontdekken van den brand, uit hun bed, dat in de stal bij de koeijen stond, gesprongen zijnde, schijnt de een onder eene vallende koe geraakt te zijn, terwijl de andere langs den geheelen koestal is geloopen en getracht heeft, om de achterdeur uit te komen, doch waarschijnlijk door verbijstering de deur niet spoedig genoeg heeft kunnen openen, zoodat hij, door den vreesselijken damp of het vuur achterhaald, achter over is gevallen; het half verbrande ligchaam der kat, die vermoedelijk met hem heeft willen vlugten, lag naast zijn bijna onkenbaar overschot. -- Verder zijn 6 paarden, 20 koeijen, 2 varkens, het geheel boerenbeslag, eene groote partij ongedorscht graan en alle hooi en stroo eene prooi der vlammen geworden. -- Naar men verneemt, wordt de schade begroot op *f* 7000-00, waarvan slechts *f* 2200-00 voor brandschade was verwaarborgd. De oorzaak van dezen brand, waarvan ons de vermelde bijzonderheden mondeling zijn medegedeeld, is onbekend.

Zeetijdingen.

VLISSINGEN, den 26. Februarij. Sedert den 24. dezer, zijn alhier ter Reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Johanna, A. Neurenburg, van Bremen, met lijnzaad.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar Zee gezeild:

Elisa, G. Moller, naar Hamburg, met stukgoederen; *Pallas*, J. C. Lange, naar St. Domingo; *la jeune Caroline*, B. H. Heydelmann, op avontuur, beide met ballast.

Van Gend is gezeild:

Joseph, J. Potlich, naar Mexico, met mechanique goederen.

--- Den 21, dezer, des morgens, zeilde van Helvoetsluis Zr. Ms. transportschip *Willem Frederik Hendrik*, Kapitein-Luitenant *Huys*, naar Suriname

BATH, den 22. Februarij. Sedert de heropening der vaart tot en met den 15 dezer, zijn bij het kantoor van Expeditie en eerste wacht alhier:

Uitgevaren: 56 Schepen met garst, 22 met tarwe, 9 met rogge, 3 met haver, 6 met stukgoederen, 9 met hoepen, teen en band, 12 met bokking en zoutevisch, 9 met vlas en lijnzaad, 3 met meekrap, 5 met haardasch, 2 met ongezaagd hout, 4 met hooi, 1 met raapkoeken, 1 met kaas, 1 met inlandsch gedisteleerd, 2 met beer, 1 met tabak, 1 met ongesponnen katoen; waarvan 117 onder Nederlandsche en 30 onder Belgische vlag. En uitgevaren: 1 met lijnzaad, 17 met stukgoederen, 10 met houtwerk, 6 met zinksteen, straatkeijen en hardsteen, 2 met meubelen en glaswerk, 2 met kolen, 2 met kalk, 2 met baar en oud vaatwerk, 1 met manufacturen, 1 met hoppe, 1 met brandhout, en 1 met gedroogde huiden; waarvan 30 onder Nederlandsche en 16 onder Belgische vlag.

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWART.